
SFS 1995:492

Utkom från trycket
den 31 maj 1995

Lag om ändring i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt;

utfärdad den 18 maj 1995.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt

dels att 6 § skall upphävas,

dels att 3, 7, 11, 26, 29, 42 och 52 a-d §§ skall ha följande lydelse,

dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 7 a § och 64 §, av följande lydelse.

3 §² En kriminalvårdsanstalt eller en avdelning av en anstalt skall med hänsyn till graden av säkerhet vara öppen eller sluten. För placering av sådana intagna som avses i 20 a § kan en sluten avdelning inrättas som specialavdelning med särskild övervakning och begränsad gemensamhet mellan de intagna.

Regeringen eller den myndighet, som regeringen bestämmer, beslutar vilka anstalter eller anstaltsavdelningar som skall vara öppna eller slutna och vilka slutna avdelningar som skall vara specialavdelningar.

Vad i denna lag sägs om en öppen eller en sluten anstalt gäller även en öppen eller en sluten avdelning av en anstalt.

¹ Prop. 1994/95:124, bet. 1994/95:JuU20, rskr. 1994/95:331.

² Senaste lydelse 1980:930.

7 §³ Vid fördelning av de intagna mellan öppna och slutna anstalter skall följande iakttas.

En intagen bör placeras i en öppen anstalt, om inte placering i en sluten anstalt är nödvändig av säkerhetsskäl eller för att den intagne skall få möjlighet till sådant arbete eller sådan undervisning, utbildning eller särskild behandling som inte lämpligen kan ordnas i en öppen anstalt. Vid bedömningen av om det av säkerhetsskäl är nödvändigt med placering i en sluten anstalt skall bland andra omständigheter beaktas om det finns risk för att den intagne skall avvika. Vidare skall den som kan befaras missbruka eller på annat sätt ta befattning med narkotika under verkställigheten företrädesvis placeras i en sluten anstalt.

Den som undergår fängelse i lägst fyra år och den som i annat fall har dömts till fängelse i lägst två år för grovt narkotikabrott eller grov varusmuggling som avser narkotika eller för försök, förberedelse, stämpling eller medverkan till brott som nu angetts skall placeras i en sluten anstalt, om det med hänsyn till arten av hans brottslighet eller annars kan befaras att han är särskilt benägen att avvika eller fortsätta en brottslig verksamhet av allvarlig karaktär innan verkställigheten i anstalt har avslutats. Placeringen skall företrädesvis ske i en sådan anstalt eller avdelning av anstalt som är särskilt lämpad att tillgodose kraven på hög säkerhet.

Prövning av om placering i sluten anstalt skall ske med stöd av tredje stycket skall ske så snart verkställighet påbörjas eller annars så snart det finns anledning till det. Ett beslut om sådan placering skall omprövas när det finns anledning till det, dock alltid inom sex månader från föregående prövning.

7 a § Vid fördelningen av de intagna mellan anstalter av samma slag skall den som har behov av utbildning eller behandling som anordnas i viss anstalt, om det är lämpligt, placeras i denna. Vidare skall den placering eftersträvas som är ägnad att främja en ändamålsenlig planering av frigivningen.

11 §⁴ För att underlätta anpassningen i samhället kan en intagen medges att under arbetstid utföra arbete eller delta i undervisning, utbildning eller annan särskilt anordnad verksamhet utanför anstalten. Detta gäller inte en intagen som avses i 7 § tredje stycket.

26 §⁵ Brev eller andra försändelser till eller från den som är intagen i en sluten anstalt får granskas för undersökning av om de innehåller något otillåtet föremål. Beträffande den som är intagen på specialavdelning skall en sådan granskning alltid göras. Finns det anledning att anta att en försändelse innehåller ett sådant föremål eller sker det stickprovsvis, får granskning i detta syfte göras även av en försändelse till eller från den som är intagen i en öppen anstalt.

³ Senaste lydelse 1988:622.

⁴ Senaste lydelse 1988:622.

⁵ Senaste lydelse 1991:1133.

Beträffande den som är intagen på en specialavdelning skall granskningen av brev eller andra försändelser även syfta till att undersöka om de innehåller något meddelande om planläggning av brottslig verksamhet, avvikande eller något annat liknande förfarande. Granskning i detta syfte får också göras beträffande andra intagna, när det finns anledning att anta att en försändelse innehåller ett sådant meddelande. Beträffande den som är intagen i en sluten anstalt får sådan granskning även göras stickprovsvis samt om det är nödvändigt med hänsyn till den intagnes särskilda förhållanden.

Första och andra styckena gäller inte sådana brev som enligt 25 § skall vidarebefordras utan granskning.

Om en intagen under utredningen av ett disciplinärende hålls avskild från andra intagna, får den intagne också hindras från kontakter med andra personer genom brev i den utsträckning det är oundgängligen nödvändigt för att syftet med utredningen inte skall äventyras.

29 §⁶ En intagen får ta emot besök i den utsträckning det lämpligen kan ske. En intagen får inte ta emot besök som kan äventyra säkerheten i anstalten eller som kan motverka den intagnes anpassning i samhället eller annars vara till skada för den intagne eller annan. Om en intagen under utredningen av ett disciplinärende hålls avskild från andra intagna, får den intagne också vägras besök i den utsträckning det är oundgängligen nödvändigt för att syftet med utredningen inte skall äventyras.

Om det behövs för att kunna bedöma om en intagen skall få ta emot besök i ett särskilt fall eller om ett besök skall vara bevakat, skall i förväg undersökas om den besökande har dömts eller är misstänkt för brottslig verksamhet. I den utsträckning det behövs skall upplysningar också inhämtas om den besökandes personliga förhållanden i övrigt.

Om det behövs med hänsyn till säkerheten, skall en tjänsteman vid anstalten vara närvarande vid besöket (bevakat besök). Besök av en advokat som biträder den intagne i en rättslig angelägenhet skall vara bevakat bara om advokaten eller den intagne begär det.

Som villkor för besök kan av säkerhetsskäl föreskrivas att den besökande underkastar sig kroppsvisitation eller ytlig kroppsbesiktning.

42 §⁷ Vid transport av en intagen skall såvitt möjligt ses till att den intagne inte utsätts för obehörigas uppmärksamhet.

Om det är nödvändigt av säkerhetsskäl, får den intagne beläggas med fängsel vid förflyttning inom anstalten samt vid transport eller annan vistelse utanför anstalten.

Kan befaras att transport medför skada för den intagnes hälsa, skall läkares medgivande till transporten inhämtas.

⁶ Senaste lydelse 1993:1410.

⁷ Senaste lydelse 1982:401.

52 a §⁸ En intagen får kroppsvisiteras för eftersökande av otillåtna föremål när

1. det finns anledning att anta att ett sådant föremål skall anträffas på honom,
2. han återkommer efter en vistelse utanför anstalten,
3. han skall ta emot eller har haft oöväkat besök, eller
4. det görs stickprovvis eller i anslutning till en större undersökning som av säkerhetsskäl görs av ett utrymme inom anstalten och den intagne har eller har haft särskild anknytning till utrymmet som berörs av undersökningen.

Den som skall tas in i anstalt skall kroppsvisiteras när han anländer till anstalten, om det inte är uppenbart obehövt. Detsamma gäller när en intagen i slutan anstalt återkommer efter en vistelse utanför anstalten eller har haft oöväkat besök.

Utöver vad som följer av första och andra styckena får en intagen underkastas sådan ytlig kroppsvisitation som bedöms nödvändig av säkerhetsskäl och som endast syftar till att söka efter vapen eller andra farliga föremål.

52 b §⁹ En intagen får kroppsbesiktas när det finns anledning att anta att ett otillåtet föremål skall anträffas på honom.

I den utsträckning det behövs får kroppsbesiktning göras även i fall som avses i 52 a § första stycket 2-4 och andra stycket. I fråga om den som är intagen i öppen anstalt gäller detta dock bara ytlig kroppsbesiktning.

52 c §¹⁰ Kroppsvisitation eller kroppsbesiktning får inte göras mer ingående än vad ändamålet med åtgärden kräver. All den hänsyn som omständigheterna medger skall iaktas. Om möjligt skall ett vittne närvara.

Kroppsvisitation eller kroppsbesiktning av en kvinna får inte verkställas eller bevitnas av annan än en kvinna, läkare eller legitimerad sjuksköterska. Kroppsvisitation som avses i 52 a § tredje stycket och kroppsvisitation som enbart innebär att föremål som en kvinna bär med sig undersöks samt kroppsbesiktning som enbart innebär att blodprov eller alkoholutandningsprov tas får dock verkställas och bevitnas av en man.

Ett otillåtet föremål, som anträffas vid kroppsvisitation eller kroppsbesiktning, skall omhändertagas och förvaras för den intagnes räkning, såvitt inte annat är föreskrivet.

⁸ Senaste lydelse 1982:401.

⁹ Senaste lydelse 1982:401.

¹⁰ Senaste lydelse 1982:401.

52 d §¹¹ En intagen är, om inte annat föränleds av medicinska eller liknande skäl, skyldig att på anmaning lämna blod-, urin- eller utandningsprov för kontroll av att han inte är påverkad av beroendeframkallande medel eller något sådant dopningsmedel som avses i 1 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel.

64 § Anträffas i andra fall än som avses i 63 § inom anstalten egendom som kan antas bli tagen i beslag, får kriminalvårdsanstalten omhändertaga egendomen i avvaktan på beslut därom. Omhändertagandet skall så snart det kan ske anmälas till den som får besluta om beslag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

På regeringens vägnar

LAILA FREIVALDS

Fredrik Wersäll
(Justitiedepartementet)

¹¹ Senaste lydelse 1993:210.
